

BRÄNDÖ KOMMUN

Brändö kommun
Nottholmsvägen 71 A
22940 ÅVA

12.04.2024

Ålands landskapsregering
Självstyrelsegården
Strandgatan 37
Mariehamn

Ärende: **Brändö kommuns synpunkter på Medverkans- och informationsplan samt samrådsunderlag inför avgränsningssamråd.**

Ref.: ÅLR 2021/3156

Brändö kommuns synpunkter på Medverkans- och informationsplan samt samrådsunderlag inför avgränsningssamråd.

Allmänt

Brändö kommunfullmäktige har genom beslut (Kfge 15/16.02.2023) givit samtycke till:

Brändö kommun samtycker till att Ålands Landskapsregering koordinerar planering av havsområden, dock så att denna fullmakt är villkorad enligt följande:

- Kommunens exklusiva beslutanderätt och lokalsamhällets rätt till med- och påverkan skall respekteras. Den som överträder detta genom tillämpning av tvingande lagstiftning skall också i sin helhet ansvara för beslutets konsekvenser över tid, inbegripet ekonomiskt kompensationsansvar.

- Planeringens rättsverkan och konsekvenser enligt vad som ovan framförs, utreds.

- Planarbetet skall inbegripa samtidig översyn och revidering av gällande havsplan och generalplanens territoriella och innehållsmässiga omfattning så att arbetet kan följa gällande planeringslagstiftnings syfte och härvid särskilt som ett minimi åtminstone beakta också annan vattenbaserad verksamhet samtidigt. I den mån utvidgning av planeområdet kan påverka också landbaserad verksamhet så behöver detta också beaktas i planeringsarbetet. Med detta uppnås också en bättre helhetssyn på optimering av framtida intäktsmöjligheter för både landskapet och kommunen.

- Kommuners vars område berörs av planområdet och en eventuell framtida vindkraftspark ska kunna räkna med en högre ersättning än kommuner som inte berörs av området.

Postadress
Nottholmsvägen 71 A
22940 Åva

Telefon
(018)56500

Hemsida
brando.ax

E-post
kansli@brando.ax

BRÄNDÖ KOMMUN

Kommunen poängterar att samtycket givits villkorat. Med hänvisning till skrivningen: *Ålands landskapsregering har fått samtycke av berörda kommuner att framarbete förslag på generalplan, inklusive miljöbedömningar för delar av de allmänna vattenområdena som är belägna inom kommungränserna.* (ref. Sid 17.)

Kommunen poängterar även att Brändö kommuns samtycke med villkor givits med presenterat underlag för ett mindre område, material presenterat 24.01.2023, än det som Sunnanvind nu lägger fram och presenterar. Området har förstörats i samrådsmaterialet.

Miljö

Kommunen förutsätter och ser det som en självklarhet att utredningarna kring hur en potentiell vindkraftspark påverkar miljön som helhet och i vid bemärkelse, vilket inkluderar allt från ovanom och under vattnet, havsbotten samt människor och djurs påverkan, utreds ytterst noggrant och mångfacetterat. Och att detta omfattar hela projektets livscykel med tanke på omfattningen av projektet.

Effekter på fiskodling

Fiskodlingen är en stor och ytterst viktig näring i kommunen. Därav är omfattande utredningar kring hur en vindkraftspark påverkar fiskodling av stor vikt. En potentiell störning i näringen skulle få samhällsekonomiska konsekvenser för skärgården.

Det är redan i detta skede viktigt att kartlägga hur och vem som blir kompensationskyldig samt hur och över tid, ifall en störning i näringen skulle uppstå till följd av utbyggnad av en vindkraftspark.

Siktplatser

Fotomontage från siktplats på Jurmo är otydlig och bör kunna göras mer varierande med tanke på omfattningen av projektet. Att horisonten är täckt med moln är opassande i sammanhanget, då enbart en bild och därmed ett väder/siktljus framställs. För klarhetens skull bör olika väder, klart, halvklart och mulet illustreras för att ge en mer heltäckande bild.

Kommunen har även bett om en siktplats från Fiskö (ref. till möte 11.3.2023).

Skymningsljusbilden, Jurmo, är även den missvisande då det enda ljuset som syns på bilden är på land. Detta kan inte överensstämna med att varje vindkraftverk skulle vara utrustat med hinderbelysning. Vilket Sunnanvind själv skriver i underlaget *Nattetid gör hinderbelysning för luftfart att det finns en visuell påverkan även om själva vindkraftverken inte går att se.* (7.9 sid 40)

Ett mer beskrivande sätt att framställa den visuella påverkan nattetid men även dagtid är ett videomontage.

Nedmontering vid livscykelns slutskede

Underlaget nämner att vid en nedmontering vid vindkraftsverkens slutskede av livscykeln kunde delar av fundamenten, som är under vattenytan, lämnas kvar i vattnet.

Att kvarlämna fundament i vattnet kan inte vara förenligt med en godtagbar nedmontering av kraftverken. Utgångspunkten bör vara att kraftverken i sin helhet monteras ner vid livscykelns slut. Detta även om det föranleder kostnader.

Om det visar sig att vattenkvalitet och livsmiljön för till exempel fiskar förbättras pga. fundamenten är det en fråga som tas till behandling vid nedmonteringen, men inte nu eftersom det saknas data om detta i nuläget. Därav ska utgångspunkten vara och ekonomiska resurser reserverade för en total nedmontering.

Isbildning

Isbildning och stränga vintrar bör beaktas trots klimatförändring och statistiskt sett mildare och isfria vintrar. Även om sådana vintrar enbart skulle komma med tio års mellanrum. Både vad gäller konstruktion och möjlighet till underhåll ska beakta att det kan bli stränga vintrar med både tjocka och rörliga ismassor.

Landskap, boendemiljön och turism

Underlaget behandlar ganska flyktigt inverkan på landskapet och boendemiljön, med hänvisningar till att skärgårdskommunernas invånarantal minskar samt att turistföretagare behöver andra inkomstkällor än enbart från turismen.

Skärgårdskommunerna arbetar kontinuerligt för en levande skärgård. En levande skärgård med året om bosatta invånare är långt det som upprätthåller den servicenivå som trots allt önskas av fritidsboenden, sommargäster och turister under högsäsong. Turistbranschen lever på landskapet och den unika miljön. Även här krävs mer undersökningar kring hur en vindkraftspark påverkar boendemiljön och turistbranschen. Samt om hur störningar på dessa områden kan och ska kompenseras.

Ekonomi

De ekonomiska aspekterna av projektet behöver klarläggas för att kommunen på riktigt ska ha en uppriktigt konkret möjlighet att ta ställning till projektet. Det kommunala avvägandet står trots allt mellan de eventuella positiva ekonomiska effekterna gentemot de negativa aspekterna som en vindkraftspark kan ha.

Behandlat och godkänt av Brändö kommunfullmäktige 11.04.2024.